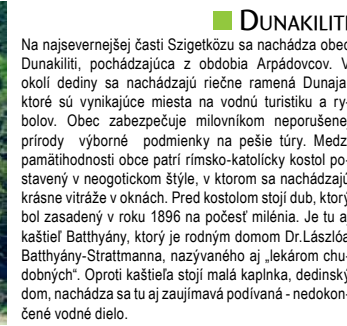
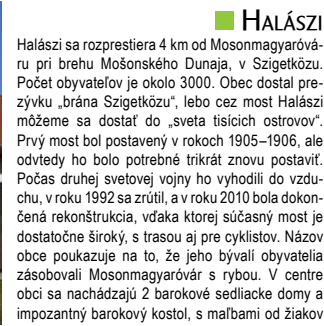

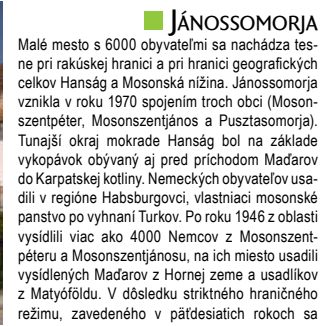

kôžu sa nachádza obe
dobrodobrá Arpádovcov. V
riečne ramená Dunaja
a vodnú turistiku a ry
silovníkom neporušene
y na pešie túry. Medz
sko-katolícky kostol po
y ktorom sa nachádzajú
kostolom stojí dub, ktor
početť milénia. Je tu a
ným domom Dr.László
raného aj „lekárom chu
malá kaplnka, dedinsk
avá podivaná - nedokon

Mosonmagyaróvár-
aja, v Szigetközú.
. Obec dostal pre-
cez most Halászi
tisícsich ostrovov".
rch 1905–1906, ale
át znovu postaviť.
v vyhodili do vzdu-
u 2010 bola dokon-
ej súčasný most je
re cyklistov. Názov
bývalí obyvateľia
s rybou. V centre
sedliacke domy a
malbami od žiakov

Veľká obec Hegyeshalom leží na hlavnom železničnom hlavnu cestou číslo jeden (E-5) a diaľnicami M-1 a M-2. Ne susedí s Rakúskom. História Hegyeshalomu určite rozprestierajúca sa pozdĺž niekoľko tisíc ročnej „kráľovských“ národov počas obdobia sťahovania národov, ako aj a

obyvateľmi sa nachádza tes-
lica a pri hranici geografických
mosonská nížina. Jánossomoria
spojením troch obcí (Moson-
szentjános a Pusztaasomja).
Hade Hanság bol na základe
a pred príchodom Maďarov
y. Nemeckých obyvateľov usa-
burgovci, vlastníci mosonské
Turkovo. Po roku 1946 z oblasti
1000 Nemcov z Mosonszent-
jána, na ich miesto usadili
z Hornej zeme a usadilkov
v dôsledku striktného hraničného
o v päťdesiatich rokoch sa

kom štýle. Kostol bol renovovaný v roku 2011. V jeho základe projektov Károlyja Koosa v roku 1844. Na dvor budovy pochádzajúce zo začiatku 19. storočia, medzi ktorými slúži ako miesto konania rôznych spoločenských podujatí, ukončená výstavba Sakrálného kultúrneho priestoru, prostredníctvom informačných tabulí aj najodľahlejšieho chodníka, na jednotlivých stanoviskách ktorého (napríklad v dome a detskom ihrisku) sme umiestnili odpovedáča so súvisiacou výstavou sakrálnych priestorov tak pre turistov, ako aj pre obyvateľov mesta.

ti krajiny, ležiaca 17 km
nského Dunaja, bola od
tadiaľ hranica Rímskej
aj tunajšia stráňa
ným bohatstvom obce
Dunaja. Výnimočnú tu-
predstavujú jej sakrálné
katolícky kostol Svätého
roku 1843 v klasicisticko-
dova fary postavená v
012 zachrániť vedľajšie
nyh, ktorá v súčasnosti
om bola v lete roku 2014
no priestoru predstavuje
pocou prechádza náučný
unaja, ako aj na športov-
ednotný obraz, predsta-

kom štýle. Kostol bol renovovaný v roku 2011. V jeho susedstve sa nachádza budova fajr postavená na základe projektu Károlyja Koosa v roku 1844. Na dvoch fars sa sádario i roku 2012 zachráni vedľajšie budovy zachádzajúce zo začiatku 19. storočia, medzi nimi aj otvorenú letnú kuchyňu, ktorá v súčasnosti slúži ako miesto konania rôznych spoločenských podujatí. Na námestí pred kostolom bola v lete roku 2014 ukončená výstavba Sakrálného kultúrneho priestoru, ktoré okrem funkcie verejného priestoru predstavuje prostredníctvom informálnych tabí aj najdlhšiejšie sakrálné hodnoty obce. Obec prechádza náčny chodník, na jednotlivých stanovištiach týchto (napríklad na brehu Mošonského Dunaja, ako aj na športovom a detskom ihrisku) sme umiestnili odpodávala so striškou. Tieto, vytvárajúc jednotný obraz, predstavujú spoločenský priestor tak pre turistov, ako aj pre obyvateľov obce.

LÉBÉNY

Lébény sa nachádza v blízkosti diaľnice M1. Chotár obce lemujú Hanság a rieka Rába. Je pripojená aj do sústavy cyklotrás Szigetköz. Územie obce je obývané od staroveku. Pamiatkami rímskych dôb sú pevnosť a cintorín Quadrata-Barátföldpuszta. Prvá písomná zmienka Lébénya pochádza z roku 1199. Na hlavnom námestí dediny sa nachádza významný trojlobový románsky kostol Sv. Jakuba zo 13. storočia, ktorý založil župan Pót a má formu baziliky. Kostol nás očaruje svojou majestátnosťou, impozantnosťou, ale i jemnosťou a sivou prínosťou a bohato zdobenou hlavnou bránou. V blízkosti dediny sa nachádzajú jazerá, dubové lesy, bažinaté lúky a kanály, ktoré patria k prírodným chvostom Maďarska a poskytujú výborné príležitosti pre rybníkov a rybárov. Zachované pôvodné lúky Hanságu sú chránené. Počas hospodárskej krízy 1929-1930 učiteľ András Szebach naučil miestnych na zhotovenie predmetov zo šúplia. Hlavnými výrobkami dodnes zachovalého domáceho remesla boli tašky a koberce.

LEVÉL

Prvýkrát sa v písomných pamiatkach - ktoré pochádzajú z roku 1410, sú písané nemecky a nachádzajú sa v cirkevnom archíve v Bratislave - spomína pod názvom „Kaltostan“. S maďarským názvom Lever sa prvýkrát stretávame v dokumente z roku 1425 taktiež v cirkevnom archíve, ďalej v roku 1532 pri daňovom sčítaní. Podľa tradície meno obce - Lóvér, Lever, Levél - zachováva meno pechenegských pohraničníkov, lukostrelcov. Neskôrši obyvatelia boli kočári, kuriéri a poštári maďaróvárskeho hradu. Na to poukazuje aj meno jedného územia smerom na Hegyeshalom: Územie poštárov. Pri útoku Turkov v roku 1529 - keď padlo celé územie Győrskej a Mošonskej župy - sa krajina vyľudnila. Okolo roku 1570 cisár I. Mikša zaľudnil krajinu württenberskými nemeckými katolikmi. Dedina bola majetkom členov rodiny Forgách, neskôrke rodiny Zichy, a od roku 1763 bola majetkom Habsburgovcov. Na základe urbárskeho nariadenia Márie Terézie z roku 1773 bola statkárou obce Mária Kristína Habsburg.

LIPÓT

V minulých storočiach Lipót bol známy hlavne ako rybárska obec, obyvatelia ktorej mali spolu s ostatnými kolegami zo Szigetköz svoje stánky na rybných trhoch Viedne a Prešporku. Podobne známe remeslo bolo ryžovanie zlata. Začiatkom 19. storočia v obci pôsobilo 39 ryžovačov. V obci fungovalo 6 vodných mlynov a veľa ľudí sa živilo ako prievozník alebo loďník. Život obce významne ovplyvnila regulácia Dunaja, začatá v roku 1885. Väčšina obyvateľov musela nájsť nové zamestnanie, hlavne v poľnohospodárstve. Obec so 700 obyvateľmi sa v súčasnosti žije

hlavne z cestovného ruchu. V roku 2009 vyhrala súťaž „za kvetnaté Maďarsko“ a tu vyrábajú známe pečivá pekárne Lipóti Pékség. Severne od obce sa nachádza 70 hektárové jazero s leknamí bielymi. Okolo jazera vedie náučný chodník s odpocívadlami a postrieškami. Pekná je i gaštaními lemovaná cesta smerom na Darnócseli. Najväčšou turistickou atrakciou je termálne kúpalisko, zásobované 65 stupňovou vodou z hĺbky 2000 m. Dnesný ráz obce určujú domy, postavené po povodni v roku 1954. Rýmskokatolícky kostol bol postavený v 17. storočí v barokovom štýle. Obraz hlavného oltára maloval Maulbertsch, pôsobiaci v tom čase v Győri, hodnotné sú aj obrazy pochádzajúci z kláštora v Mosonmagyaróvári a drevozreba oltára.

Najväčším ostrovom našej vlasti je Szigetköz. Rozprestiera sa medzi veľkým Dunajom a Mošonským Dunajom, nazýva sa aj darom Dunaja, lebo bol vytvorený z usadenín tejto rieky. Milovníkov prírody čaká tu bohatý svet živočíchov a rastlín. Milovníci vodnej turistiky môžu prechádzať celý Mošonský Dunaj aj horné ramená Dunaja, ktoré sú obklopené malebnými lesmi. Rozmanité riečne ramená sľubujú nezabudnuteľné zážitky kajakárom aj kanoistom. Návštevníci môžu obdivovať okolitú prírodu aj z výletnej lode po Mošonskom Dunaji. Dunajské ramená a umelo vytvorené banky jazerá zabezpečujú výborné podmienky na rybolov. Časť podunajskej medzinárodnej cyklistickej trasy vedie cez Szigetköz, pritom na bicyklovanie sú vhodné aj vedľajšie cesty pri Dunaji. Medzi Mosonmagyaróvárom a Győrom vedie cyklotrasa EuroVelo 6, pozdĺž ktorej sú vytvorené príjemné miesta na oddych. Pri týchto odpocívadlách sa môžu turisti informovať o stavaniach aj prírodných hodnotách Szigetköz.

MÁRIAKÁLNOK

V Győr-Mošon-Šopronskej župe, v Szigetköz sa nachádza obec Mária Kálnok, ktorý má približne dvetisíc obyvateľov. V poslednom čase si ho viacerí zvolia za svoje bydlisko. Malebná okolitá príroda, dobrá cestná sieť, cyklistická trasa, ktorá spája obec s okolitými osadami, služby obyvateľstvu a rôzne inštitúcie ho robia príťažlivým obyvateľstvom aj turistom. Najznámejšou pamätihodnosťou obce je Kaplnka „Sarlós Boldogasszony“, ktorá bola známa už aj v stredoveku ako pútnické miesto. Po celom roku ju navštevuje veľa pútníkov aj turistov. V blízkosti kaplnky sa nachádza Obecné múzeum a Szigetközske múzeum. Môžeme sa v nich zoznámiť s etnografickými pamiatkami obce, ďalej s rôznymi predmetmi, ktoré ľudia používali pred stovkami rokov. V Szigetköz. Tiež na Námestí kaplnky sa nachádza Pomník padlých vojakov prvej

svetovej vojny a Ružová záhrada s viac tisícmi ruží. Vedľa hlavnej cesty obce sa nachádza rímsko-katolícky kostol zo 17. storočia. Parky a verejné priestranstvá sú vďaka obyvateľstvu presne tak ošetrované ako vlastné záhrady. Cintorín obce je jedným z najkrajších „parkov“ dediny. V Mária Kálnoku sa nachádzajú tri jazdiarne, z ktorých v jednej sa organizujú aj medzinárodné súťaže v drezúrnom jazdení. Milovníkov rybolovu a vodných športov očakávajú Mošonský Dunaj a káľnošské dunajské ramená.

MECSÉR

Obec sa nachádza 20 km od Győru - smerom na Mosonmagyaróvár - obklopuje ju Mošonský Dunaj a krásna zeleň. Žije tu 620 ľudí. Obec je prístupná po diaľnici M1, po hlavnej ceste č. 1 a po tzv. „malozit-noostrovskéj ceste“ (szigetközi út). Hromadná doprava je zabezpečená priamym autobusovým spojením smerom na Győr. Obec je vybavená všetkými inžinierskymi sieťami, je zabezpečená aj plné pokrytie ADSL internetom. V obci je v prevádzke dobre vybavená materská škola a základná škola s prvým stupňom, v ktorej sa nachádza moderná lekárska ambulancia a komplexne vybavený Obecný dom. Mecser sa nazýva aj ostrovom pokoja a mieru. Každodenný život obce naplňa obsahom niekoľko mimovládnych organizácií. Návštevníci sa môžu tešiť na bohatý program podujatí s tematikou zachovania tradícií, kultúry a športu. Letný „Pramicový festival“, ktorý má aj medzinárodný ohlas, láka do obce mnoho návštevníkov.

NAGYBAJCS

Obec Nagybaics sa rozprestiera na juhovýchodnom cipe Malého Žitného ostrova (Szigetköz), v bezprostrednej blízkosti Dunaja. Je to dedina s viac ako 900-ročnou históriou. Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1252, v jednej darovacej listine sa spomína ako šľachtický majetok „villa Boych“. Náboženská obec bola v dedine založená v roku 1397. Na listine z roku 1484 sa už uvádza ako Nagbajcs. S pečatou obce sa prvýkrát stretávame v roku 1815. Rímsko-katolícky kostol bol postavený v roku 1869, nachádza sa v ňom umelecky hodnotná socha Pleti zo 16. storočia. Obec leží len 9 km od mesta Győr, v súčasnosti má 986 obyvateľov. V blízkosti veľkého mesta ponúka toto pokojné prostredie, rieka a jeho okolie príjemné možnosti na oddych a rybolov. V obci je možné využiť množstvo služieb - potraviny so zmiešaným tovarom, obchod pre záhradkárov, mäsiarstvo, 2 reštaurácie, 2 penzióny, kaderníctvo, kozmetika, kvetinarstvo. Tých, ktorí hľadajú aktívny oddych, láka krytá jazdiareň, dostihová a parkúrová dráha, športové ihrisko a rybník. Prírodné bohatstvo obklopujúce dedinu - ako napr. Dunaj a jeho okolie, Červená lúka (Vörösrét) či lokalita Csápolnak - ponúka vynikajúce možnosti na turistiku.

ÖTTEVÉNY

Öttevény is located near the Mosoni border, and includes Miklós-major and Sándorháza-pusztas. The existence, life and development of the village were constantly connected with the road passing through it, today's main road 1. The settlement later became the seat of the district notary. The oldest certified mentioning dates back to 1321, when it was listed as "Villa Wetevin". In 1379 it became the property of Family Hédervári, then from 1862 it became the property of the Földváry family. Miklós Báró Földváry owned a „beautiful gentleman's house“ built in 1870, which he later expanded into a castle. The history of the castle is still surrounded by several mysteries. The Roman Catholic church was built around 1720, other sources put the date of construction to 1786, its benefactor was Count Károly Khun-Hédervári. There was a large Lutheran congregation in Öttevény with a church, a school, a pastor and a teacher. Other values are: a monument of the heroes, the Millennium Cross, Roman relics, the statue of the Virgin Mary, the Stone Cross, the Calvary Memorial Cross and the Belfry. Nowadays, the settlement strives to present the modern way of life offered by the village, which preserves the village's values thus preserving the image, identity and community-creating ability of the settlement.

RAJKA

Prvá písomná zmienka o Rajky pochádza zo začiatku 13. storočia. V minulosti sa obec volal „Rákfalva“, lebo hlavnou obživou miestnych obyvateľov bola rakárne. Nemeckí osadníci dali obci meno Ragendorf. V minulosti obec disponovala i s tržnou prácou, čo výrazne podporovala jej rozvoj. V súčasnosti v Rajke je hraničný priechod do Slovenskej republiky. Najkrajšou pamätihodnosťou tu je rímskokatolícky kostol. Veža kostola pochádza z 13. storočia, a bola vytvorená z rímskej strážnej veže. Pred kostolom leží kalvária. Významný je i kaštieľ Zichyovcov, evanjelický kostol a park sôch pri hraničnom priechode. Obec je východoiskovým bodom pre milovníkov vodných túr.

VÁMOSSZABADI

Zložený tvar maďarského názvu obce nám pripomína, že na tomto území sa kedysi nachádzali dve dediny. Kým slovo „Vámos“ svedčí o tom, že Alsóvámos bol mýtnym miestom cez dlhé storočia, v časti „Szabadi“ sa zachoval názov niekdajšej dediny Győrszabadi. Vámoszabadi je zároveň cestným hraničným prechodom smerom na sever. Most cez Dunaj má kultúrno-historickú hodnotu. Pôvodný kostol dediny zo 14. storočia bol zničený počas tureckých bojov. Nástenné maľby novšieho kostola z polovice minulého storočia sú dielom neznámeho talianskeho maliara. V roku 1896 dedinu postihla povodeň. Kostol bol zrenovovaný v roku 1994. Severne od obce sa nachádza lokalita nazývaná Vörösrét („Červená lúka“), ktorá sa vyznačuje výskytom viacerých chránených rastlinných druhov. Medzi kanálmi, juhozápadne a západne od zastavanej časti sa nachádza lokalita Körtvélylajos („Hrušková jama“). Na území Malého žitného ostrova sa jedine v tejto lokalite vyskytuje iskerník veľký alebo máta vodná. V centre obce sa skveľý vodný plochy 4 rybárskych jazier. Lev stojaci v ľavej časti erbu obce symbolicky poukazuje na skutočnosť, že niekdajšie obce boli viac ako 600 rokov súčasťou rozsiahleho majetku rodu Héderváryovcov. Na pravom boku erbu vidíme hrotmi navon otočenú pluhovú radlicu - lemeš a vlavo vedľa neho čerislo, ktoré poukazuje na agrárny charakter dediny. Veniec zlatých dubových listí okolo štítu symbolizuje lesy obklopujúce obec. Prepojený veniec symbolizuje zlúčenie dvoch obcí v roku 1950.

Ďalšie informácie
WWW.SZIGETKOZPORTAL.HU

MOSONMAGYARÓVÁR

Mosonmagyaróvár sa rozprestiera pri stretnutí riek Lajty a Dunaja, 80 km od Viedne a 30 km od Bratislavy. Mesto je dostupné diaľnicou, cyklistickou cestou, železnicou aj vodnou cestou. Cez mesto vedie medzinárodná podunajská cyklistická trasa. Dôležitou turistickou príťažlivosťou mesta je jeho liečivá voda. Termálne kúpalisko je otvorené po celý rok. Liečivá voda je zaradená medzi piatich najúčinniejších liečivých vôd v Európe. Mosonmagyaróvár má vyše 2000 ročnú históriu. V rímskych časoch založil pri Limesi vojenský tábor a k nemu patriacu osadosť s názvom Ad Flexum. Magyaróvár dostal mestské privilégia v roku 1354, Mošon sa stal mestom v stredoveku. V roku 1905 sa k Magyaróváru pripojil aj Lučov. Mošon a Magyaróvár sa spojili v roku 1939, a odvtedy spolu tvoria dnešné mesto. Óvársky hrad so štyrmi vežami

dostal dnešnú podobu počas viac storočí. V jednej veži bol uväznený aj mladý Mátyás Hunyadi, ale bola tu uchovaná aj Svätá Koruna. V roku 1818 založil za Márie Terézie tešínsky vojvoda Albert Kazimír August Saský prvú vysokú školu poľnohospodárskych pamiatok mesta. Na námestí sa nachádza aj jednoposchodová budova arcivojvodského kaštieľa Habsburgovcov, vedľa nej stojí bronzová socha - muž sediaci na lavici, ktorá zobrazuje zovňalého Frigyesa Habsburga. Na hlavnej ulici sa nachádza budova radnice, ktorá bola postavená v roku 1827 v neorenesančnom štýle. Predtým tu bola kancelária župy. Pokladom medzi budovami na hlavnej ulici je gotický dom Cselleyovcov. V tejto budove sa nachádza expozícia umeleckých remeselníkov Múzea Hanság, ďalej zo zbierky Gyurkovica vedliera slávnych maďarských maliarov z 19. a 20. storočia (ako napr. Munkácsy, Rippl-Rónai, Vaszary, atď.), v pivnici z valených klenb môžete navštíviť expozíciu kameňov z rímskych čias. Z domu Cselleyovcov cez Radničnú ulicu (Városház utca) sa dostaneme na pešiu zónu mesta, na Maďarskú ulicu (Magyar utca). Tu stojí freskami vyzdobený Kostol sv. Gottharda, ktorý bol postavený v 18. str. v barokovom štýle. V útrobach kostola je vytvorená krypta Habsburgovcov, kde odpocívajú v rakvách z rudy arcivojvoda Frigyes a jeho manželka. Ako pápežské dary tu tiež odpocívajú v sklenených rakvách svätých z katakomb. Vedľa kostola stojí socha Svätého Lászlóa, ktorý bol postavený v roku 1993 z peňazí z verejnej zbierky. Pri hlavnej ceste, ktorá vedie z Magyaróváru do Mošona, oproti nemocnici bol na začiatku 20. str. postavený jeden z najstarších múzeí krajiny, Múzeum Hanság (dnes Múzeum Mosonvármegye), ktoré má bohatú národopisnú zbierku. V Mošoni, na Ulici kráľa Svätého Štefana č. 123 sa nachádza rodný dom svetoznámeho husľového virtuóza a hudobného pedagoga Károly Fiescha. Mošonský Kostol sv. Jána Nepomuckého bol postavený v rokoch 1750 v barokovom štýle. Pred ním stojí bronzová socha kráľa Svätého Štefana, ktorá bola postavená na počesť milénia. Najvzrušujúcejšou atrakciou Mosonmagyaróváru je FUTURA. V tristoročnej budove bývalej obilnice bolo založené interaktívne prírodovedné zážitkové centrum, kde sa návštevníci môžu bližšie zoznámiť s prírodnými vedami pomocou štyroch základných elementov. Výstava vo FUTURe je veľmi vzrušujúca a plná zážitkov tak pre deti ako aj pre dospelých. Raritou mesta je drevená Italská kaplnka v časti mesta Ipartelep (priemyselný areál), ktorú postavili italskí vojnoví zajatci počas 1. svetovej vojny. Takisto v tejto časti mesta sa nachádza aj Námestie Gyászter, kde je umiestnená skupina sôch Golgota, ktorá predstavuje symbolický cintorín na pamiatku obetiam salvy 26. októbra 1956. Kultúrna farebnosť mesta dokazujú aj evanjelický kostol v neorománskom štýle, taktiež kostol reformovanej cirkvi v štýle maďarskej secesie. Dedičstvo židovského spoločenstva môžeme nájsť na viacerých miestach mesta.

- SZIGETKÖZ TDM – TOURINFORM**
9200 Mosonmagyaróvár, Magyar u. 9.
Tel.: + 36 96 206 304; www.szigetkozportal.hu
- MOSONMAGYARÓVÁRSKY HRAD**
9200 Mosonmagyaróvár, Vár tér 2.
Tel.: + 36 96 566 665; www.ovarvar.hu
- FLEXUM THERMAL & SPA**
9200 Mosonmagyaróvár, Kolbai K. u.10.
Tel.: + 36 96 211 533; www.flexumthermal.hu
- FUTURA**
INTERAKTÍVNE PRÍRODOVEDNÉ CENTRUM ZÁŽITKOV
9200 Mosonmagyaróvár, Szent István király u. 142. Tel.: +36 96 566 280; www.futuramoson.hu
- SZIGETKÖZ DOBRODRUŽNĚ PARK**
9200 Mosonmagyaróvár, Partos utca
Tel.: +36 30 23 03 340; www.szigetkozkalandpark.hu
- DOM „CSALLEYOVCOV“**
9200 Mosonmagyaróvár, Fő u. 19.
Tel.: +36 96 212 094; www.hansagmuzeum.hu
- MOSONVÁRMEGYEI MÚZEUM**
9200 Mosonmagyaróvár, Szt. István király út 1. Tel.: +36 96 204 322; www.hansagmuzeum.hu
- HASIČSKÉ MÚZEUM**
9200 Mosonmagyaróvár, Alkotmány u. 16.
Tel.: +36 96 215 633; www.motho.hu
(Előzetes bejelentkezés alapján!)
- KULTÚRNE STREDISCO „FLESC KÁROLY“**
9200 Mosonmagyaróvár, Erkel F. u. 14.
Tel.: +36 96 579 707; www.fleschkozpont.hu
- SPOLOČENSKÝ DOM „FEHÉR LÓ“**
9200 Mosonmagyaróvár, Szent I. király u. 140. Tel.: +36 96 206 307; www.feher-lokozossagihaz.hu
- UFM ARÉNA – ŠPORTOVÁ HALA**
9200 Mosonmagyaróvár, Gorkij u. 1.
Tel.: +36 30 56 85 077; www.movatenza.hu

